

॥ १९९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ इति अनुशासनोऽध्यायः ॥ ५४ ॥

तमभ्यासहर्षेण नरैः सह भार्यया ॥ अंतर्हि तस्ततो भूयश्च्यवनः शयनं च ततः ॥ १९० ॥ ततो न्यस्मिन् च नो देवोऽपुनरे वददर्शितं ॥ कौश्यांबुस्योसमासीनं जपमानं महाव्रतं ॥ १९१ ॥ एवं योगबलादिप्रोमाहया मासपार्थिवं ॥ क्षणेन तद्वर्तनं चैव तेषां परसांगणाः ॥ १९२ ॥ गंधर्वीः पादपाश्वेव सर्वमंतरधीयत ॥ निःश्वरमभवच्चोपि गंगाकुलपुनर्नृप ॥ १९३ ॥ कुत्रावलीकभूयिष्ठे बभूव च यथापुरा ॥ ततः सराजाकुशिकः सभार्यस्तनकर्मणा ॥ १९४ ॥ विस्मयं परमं प्राप्तस्तदृष्ट्वा महदद्भुतं ॥ ततः प्रोवाच कुशिको भार्यो हर्षसमन्वितः ॥ १९५ ॥ पश्य भद्रं यथाभावाश्चित्रादृष्टाः स्फुटं लभाः ॥ प्रसादाद्भृगुसुरव्यस्य किमन्यत्र तपोबलोल ॥ १९६ ॥ तपसा तदवाप्यं हि यन्नुत्राक्यं मनोरथैः ॥ त्रेलोक्यराज्यादपि हितप एव विशिष्यते ॥ १९७ ॥ तपसा हि सुतसेन शक्यो मोक्षस्तपोबलात् ॥ अहो प्रभावो ब्रह्मर्षेभ्यः वनस्य महात्मनः ॥ १९८ ॥ इच्छं ये षतपो वीर्यो दन्या लोकां नृजै दपि ॥ ब्राह्मणा एव जायेर न्युण्य वाग्बुद्धि कर्मणाः ॥ १९९ ॥ उत्सहं हि हृक्त्वेव को न्यो वै च्यवनादृतं ॥ ब्राह्मणं दुर्लभं लोकैराज्यं हि सुलभं नरैः ॥ २०० ॥ ब्राह्मणस्य प्रभावाद्द्विरथेयुः सौस्वधुर्यवतः ॥ इत्येवं चितयानः स विदि तश्च्यवनस्य वै ॥ २०१ ॥ संप्रेक्ष्योवाच नृपतिं क्षिप्रमागम्य तामिति ॥ इत्युक्तैः सह भार्यस्तु सोभ्यगच्छन्महा मुनिं ॥ २०२ ॥ शिरसा वंदनीयं तं मवंदत च पार्थिवः ॥ तस्याशिषः प्रयुज्याथ स मुनिस्तं नराधिपं ॥ निधीदेत्यब्रवीद्दोमान् सौ त्वय न्युख्यैः ॥ २०३ ॥ ततः प्रकृतिमापन्नो भोर्गवानृप तं नृप ॥ उवाच श्लाक्ष्णाय वाचा तर्पयन्निव भारत ॥ २०४ ॥ राजसम्यग्जितानीह पंचपंचस्वयं त्वया ॥ मनःषष्ठानींद्रियाणि कृच्छ्रान्मुक्तो मितेन वै ॥ २०५ ॥ सम्यगाराधितः पुत्रत्वया प्रवदतां वर ॥ न हि ते दृजिनं किंचित्सूक्ष्ममपि विद्यते ॥ २०६ ॥ अनुजानीहि मोराजनगमिष्यामि यथागतं ॥ प्रीतोऽस्मितवरो जेंद्रवरश्च प्रतिगृह्यतां ॥ २०७ ॥ कुशिक उवाच ॥ अग्निमध्ये गतेन वभगन्मन्त्रिधौ मया ॥ वर्तितं भृगुशार्दूलयन्नदगोऽस्मितहृद् ॥ २०८ ॥ एष एव वरो मुख्यः प्राप्तो मे भृगुनंदन ॥ यन्प्रीतो मिमया ब्रह्मन्कुलं त्रातं च मे नघ ॥ २०९ ॥ एष मनुग्रहो विप्रजीवितं च प्रयोजनं ॥ एतद्राज्यफलं चैव तपस्व्यफलं मम ॥ २१० ॥ यदि त्वं प्रीतिमान्निप्रमयिष्वै भृगुनंदन ॥ अस्मि मे संशयः कश्चित्तन्मे वारव्यातु मर्हसि ॥ २११ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशा० दानधर्मव्यवनकुशिकसंवादचतुर्थं चाश्वत्थोऽध्यायः ॥ ५४ ॥ ॥ ८९ ॥